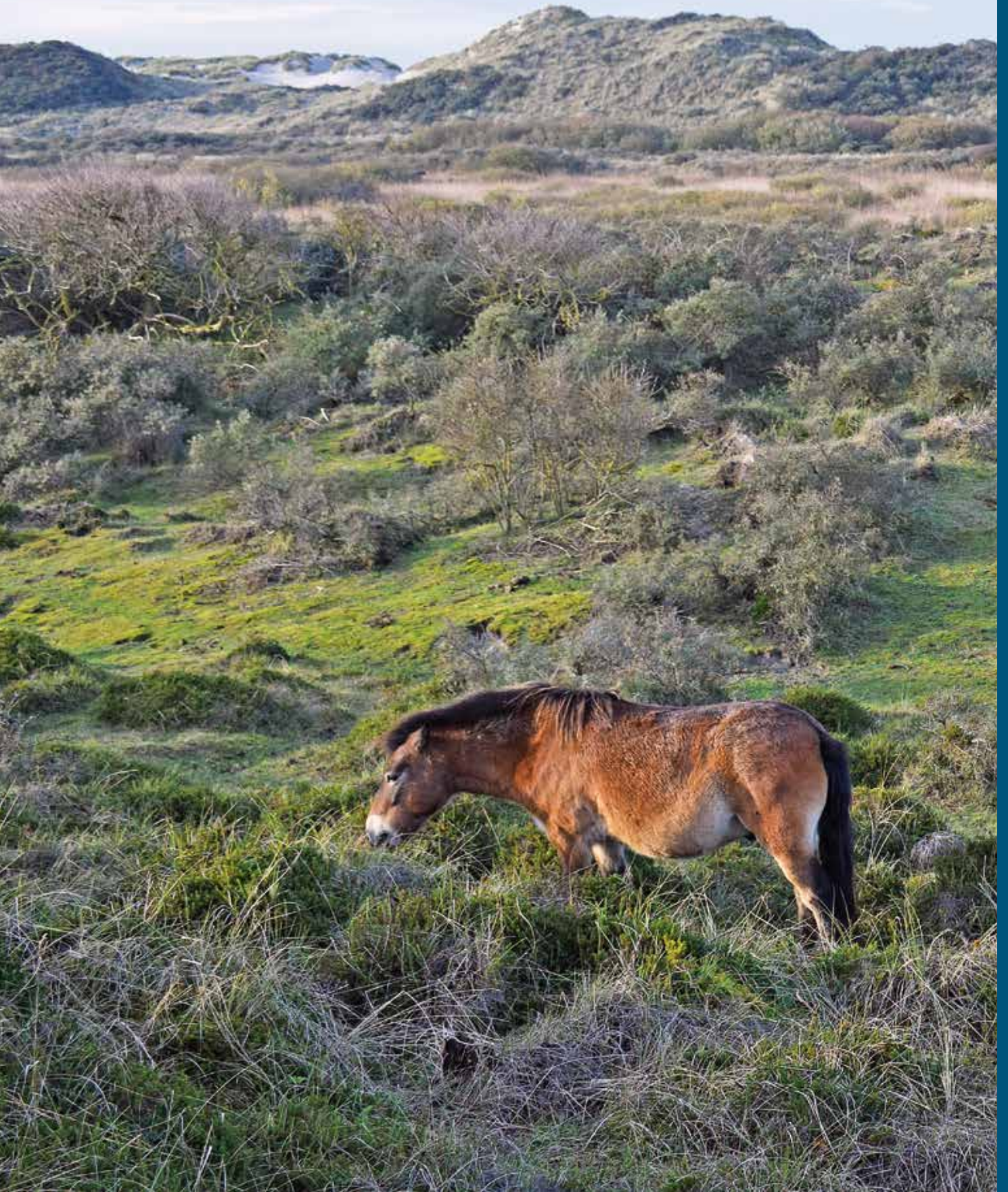

staatsbosbeheer

2014

Jaar in beeld Terschelling

Staatsbosbeheer zet zich in voor een natuurlijke leefomgeving waarmee mensen zich verbonden voelen, die bescherming biedt aan waardevolle planten en dieren en waar plaats is voor beleving en benutting.

Jaar in beeld Terschelling

Inleiding

Het rondbrengen van het Jaarbeeld in december is na 10 jaar voor ons vaste prik geworden. In dit Jaarbeeld lichten we de belangrijkste werkzaamheden en activiteiten van Staatsbosbeheer in 2014 voor u uit. Bij de meeste onderwerpen zijn ook bewoners van het eiland betrokken, in een aantal gevallen zijn de projecten zelfs door hen aangedragen. Hierdoor zal een groot deel van de inhoud van dit Jaarbeeld u waarschijnlijk bekend voorkomen.

Een aantal van de onderwerpen die aan bod komen zijn in 2003 al genoemd in het Beheerplan Rijksgronden 2003-2013. Een mooi voorbeeld hiervan is de uitbreiding van de begrazing van de duinen met eilander vee, dit jaar met een nieuw stuk ter hoogte van West aan Zee. Daarnaast komt een deel van de activiteiten voort uit onze wens om meer maatschappelijk te ondernemen. Dat heeft dit jaar geresulteerd in nieuwe samenwerkingen met eilander bedrijven.

De komende tijd werken we samen met Rijkswaterstaat aan een nieuw Beheerplan. Ook blijven we veel aandacht besteden aan de contacten met u als bewoner, bijvoorbeeld door begin 2015 in gesprek te gaan over het nieuwe Beheerplan. Met dit in het achterhoofd wenst het hele team van Staatsbosbeheer op Terschelling u een natuurrijk 2015!

Jan Ellens, Jan Bunnik, Jan van der Bij, Rein Jan Buren, Joris Blankena, Joeri Lamers, Hessel Hek, Rob Mier, Jaap Roelofs, Remi Hougee, Arjan Zonderland, Freek Zwart, Kees Wiegman en Herman Brink.

Medewerkers

Halverwege 2014 zijn collega's Hillebrand van Dijk en Oene de Jong vervroegd uit dienst gegaan. Het hele team wenst hen een mooi pensioen toe. Voor beide collega's zijn geen nieuwe mensen aangenomen. Hierdoor neemt het aantal medewerkers bij Staatsbosbeheer op Terschelling opnieuw af en bestaat ons team nu nog uit 13 vaste medewerkers. In 1980 waren dat er nog 21.

Beschermen

Landschappelijk zijn er de afgelopen tien jaar grote veranderingen geweest in het duingebied. Het meest ingrijpende project was LIFE Duinen waarbij rondom West- en Midland aan Zee duinvaleien zijn geplagd en zeven hectare bos op het Arjensduin is verwijderd. Ook Doodemanskisten is onder handen genomen, hier zagen we dit jaar al de eerste bijzondere planten opnieuw verschijnen. Door begrazing zijn grote stukken duingebied nu minder vergrasd en verruigd; dat is goed nieuws voor een vogel als de tapuit die duidelijk in aantal is toegenomen. Zo dragen grote én kleine ingrepen bij aan de bescherming en verbetering van de natuur en het landschap op Terschelling.

| De tapuit profiteert van begrazing.

Uitbreiding begrazing

Onze Nederlandse landgeiten hebben inmiddels bewezen een vol gegroeid duingebied effectief kaal te kunnen grazen. De begrazing zorgt ervoor dat na verloop van tijd kruidige en bloemrijke planten weer verschijnen. In 2014 zijn de geiten weer in nieuwe delen van de duinen aan het werk gegaan. Zo liepen de dieren langs het Kooipad, bij het Natuurkampeerterein in Lies en opnieuw op het Swartduin en het Seinpaalduin. Het begraasde gebied op het Seinpaalduin breiden we uit waardoor er een kudde van 30 dieren komt te lopen op het Kaapsduin en een kleinere kudde van zes dieren bij het B&Y terrein.

Het uitbreiden van de begrazing is ook één van de doelen die in het Beheerplan Rijksgronden genoemd zijn. Dat geldt niet alleen voor de geitenbegrazing, maar ook de begrazing van de duinen met eilander vee. Boswachter Remi Hougee: "Als het enigszins kan hebben we het liefst dieren van eilanders voor ons grazen. Staatsbosbeheer laat op het eiland 10% van de 6000 hectare die we in beheer hebben begrazen. Zo'n 8% hiervan wordt begraasd door dieren van boeren en particulieren. De Groede en de Boschplaat niet meegerekend."

Van West-Terschelling tot Oosterend laten we in de winter grote delen van de duinen begrazen, waaronder dit jaar voor het eerst het duingebied ten westen van de Badweg van Paal 8 door pony's. Deze winterbegrazing heeft een erg goed effect op de plantengroei. Daarnaast zien we dat in de begraasde stukken de zeldzame tapuit toeneemt. Bijzonder, want in de rest van Nederland gaat deze soort hard achteruit.

| We zetten geiten in om duinen van bomen en struiken te ontdoen.

| Lepelaars gebruiken het Waterplak als broed- en rustgebied.

Chopperen dankzij droog weer
Wanneer een duingebied erg verruigd is met bijvoorbeeld kruipwilg, is begrazen niet voldoende om het gebied weer open te krijgen. In dat geval is chopperen een optie. Met een choppermachine verwijderen we de planten en struiken plus het bovenste laagje van de bodem. Duinheides krijgen hierdoor weer een goede kans. De droge zomer heeft ervoor gezorgd dat we dit jaar delen hebben kunnen chopperen die normaal te nat zijn. Bij het uitkiezen van locaties hebben we ook gelet op de aanwezigheid van de appelbes. Deze exoot maaien we zoveel mogelijk af omdat hij anders inheemse plantensoorten verdringt.

| Met een choppermachine zorgen we voor verjonging van de heide.

Lepelaarkolonie in Waterplak
Een direct resultaat van het duinplassenherstel is de vestiging van een kleine kolonie lepelaars in het Waterplak. Deze vogels rustten hier al jaren, maar dit jaar hebben er acht paren genesteld. Het is daarmee de enige broedlocatie op Terschelling buiten de Boschplaat. Na de broedperiode verzamelden de vogels zich ook in het Waterplak, soms zaten er wel 50 bij elkaar. De aanwezigheid van water en het feit dat het Waterplak tijdens het broedseizoen is afgesloten voor publiek maken deze duinplas een ideaal broedgebied voor vogels. Daarom is het niet vreemd dat het hier nu mogelijk is om lepelaars te zien broeden, met West aan Zee op de achtergrond.

! Bij paal 4 groeit een grote zandplaat vast aan Terschelling, dit zand verspreidt zich langs het strand en versterkt de kust van Terschelling.
! Tussen paal 15 en 20 wordt zoveel zand vastgehouden dat zich een geheel nieuwe hoge duinenrij heeft ontwikkeld (rechts).

Goed konijnenjaar

Iedereen zal het zijn opgevallen: dit jaar waren er erg veel konijnen. De ziektes bleven in het begin van het jaar uit waardoor de populatie flink toenam. Wel zijn in het najaar konijnen gezien met myxomatose en hebben we het vermoeden dat aan het eind van het jaar veel dieren dood zijn gegaan aan de virusziekte VHS. Konijnen zijn belangrijk voor het duingebied, het zijn natuurlijke grazers die de duinen open houden en zorgen voor variatie in de plantengroei. Dit is goed voor insecten terwijl in de oude konijnenholten ook vogelsoorten als bergeenden en tapuiten broeden.

Kustbeheer boekt resultaat

De duinen tussen paal 15 en paal 20 beheeren we sinds 1994 door gebruik te maken van natuurlijke landschapvormende processen. De duinen stuiven hier weer en zijn daardoor een stuk breder geworden. Tijdens de Sinterklaasstorm in 2013 is voor het eerst een kleine hoeveelheid zeewater achter een nieuw gevormde eerste duinenrij terecht gekomen. Verder landinwaarts ligt een hoge en brede duinenrij die de afgelopen twintig jaar op natuurlijke wijze is ontstaan. Naar aanleiding van de storm heeft de gemeenteraad begin 2014 een motie ingediend waarin zij ons heeft opgeroepen actie te ondernemen om de veiligheid voor de kust en de watervoorziening te garanderen. Samen met Rijkswaterstaat en Vitens hebben we daarop een notitie geschreven waarin we aan de hand van recente metingen en cijfers de kustveiligheid en de veiligstelling van de zoetwatervoorraad aantonen. Daarnaast werken we samen met

Rijkswaterstaat aan een informatieve folder over het kustbeheer die we huis aan huis gaan verspreiden.

Wij beseffen dat het beeld van zeewater achter de eerste duinenrij voor veel bewoners even schrikken is. Wanneer we echter naar de metingen kijken van de afgelopen 15 jaar zien we dat de hoeveelheid zand op dit stuk strand en in de achterliggende duinen flink is toegenomen. Er kwam per kilometer wel 500.000 m³ zand bij. Dit zand zorgt ervoor dat de snelheid uit de golven gaat. Stroomt het water het duingebied in, dan gebeurt dit met zeer weinig kracht waardoor er geen schade ontstaat. Het water verplaatst zelfs zand het duingebied in waardoor dit voor het eiland behouden blijft. De steile duinen die elders in dit gebied zijn ontstaan door de wind hebben hun waarde voor de natuur dit jaar ook bewezen. Begin mei ontdekten we een kolonie van 33 oeverzwaluwen. Dat er zoveel bij elkaar broeden op een natuurlijke plek is erg bijzonder voor de Wadden.

Wist u dat...

- tweede kamerlid Lutz Jacobi en meerdere gedeputeerden het duingebied bij paal 16 hebben bezocht naar aanleiding van de indiende motie van de gemeenteraad?
- de hoeveelheid grondwater in de duinen tussen paal 16 en 20 is toegenomen doordat de duinen breder zijn geworden?
- we op verzoek van omwonenden, Piet, een bruine tamme geit, weer op het Seinpaalduin hebben gezet?

| Op de Noordsvaarder ontwikkelt zich ieder jaar een groot zeekraalveld.

Natuur, recreatie en strandrijden
Dit jaar was het voor het eerst mogelijk om in oktober al op een deel van het strand te rijden, als compensatie voor het afsluiten van een deel van het strand in de Kerstvakantie. Samen met de leden van het Strandoverleg (Gemeente Terschelling, Land Roverclub, Stichting Houdt van het strand) hebben we afspraken gemaakt over de gebieden waar

| Middelste zaagbek met jongen in de Vijfde slenk.

gereden mag worden. De uiteinden van het eiland, voorbij paal 3 en paal 26, behoorden in oktober niet tot het opengestelde stuk omdat hier in deze maand nog veel trekvogels rusten. Op de Noordsvaarder ontwikkelen zich bijzondere zeekraalvelden en jonge duinen. Deze natuurlijke ontwikkelingen zijn bijzonder voor Nederland en moeten vanuit de natuurwetgeving beschermd worden, daarom is de route hier ook aangepast.

Middelste zaagbek

Een bijzondere broedvogel op de Boschplaat, vrijwillige vogelwachters zagen een middelste zaagbek met jongen. Deze eendesoort broedt doorgaans in noordelijker streken en wordt de laatste jaren steeds vaker in Nederland als broedvogel gezien.

| Met een blushelikopter zijn tijdens een oefening brandende doelen op het strand geblust.

Doodemanskisten

De herinrichting van de duinplas Doodemanskisten is vorig jaar afgerond en nu al zijn enkele interessante plantensoorten gevonden. Op de flauwe oevers groeit teer guigelheil, dwerggras, kartelblad en rode ogentroost. Dit zijn typische soorten van natte duinvalleien. Deze vondsten geven aan dat de waterkwaliteit van Doodemanskisten goed is. Behalve zeldzame planten zwommen er ineens ook duizenden goudvissen rond in de plas. Deze vissen zijn ongewenst omdat ze de larven van libellen en rugstreeppadden eten. Gelukkig wisten de blauwe reigers en meeuwen hier wel raad mee en is het aantal vissen al sterk afgenomen.

Brandoefening met helikopter

In navolging van eerdere brandoefeningen die we samen met de brandweer op Terschelling hebben gehouden, is dit jaar ook de luchtmacht betrokken bij een oefening. Zij zetten hiervoor een Cougar blushelikopter in die op het strand bij paal 5 kunstmatige brandhaarden heeft geblust. Behalve de communicatie bij een grote natuurbrand, hebben we tegelijkertijd met de brandweer en de loonbedrijven het bluswatertransport geoefend. Zo zijn we er in de toekomst zeker van dat alle benodigde materialen aanwezig zijn en dat iedereen weet wat hij wel of niet moet doen.

Natuur beleven

Van de natuur moeten zoveel mogelijk mensen kunnen genieten, zowel de Terschellinger tijdens het dagelijks rondje met de hond, als de bezoeker die op zoek gaat naar de mooiste plekjes. Staatsbosbeheer probeert de eilander natuur voor iedereen beleefbaar te maken en te houden. Zo is net voor het verschijnen van dit Jaarbeeld het nieuwe toegangspad naar het Kaapsduin gereed gekomen. Daarnaast blijken onze kabouterroutes voor kinderen een groot succes. Voor de wat avontuurlijker mensen zijn kanotochten naar de zeehonden georganiseerd, die zijn zeer goed ontvangen. Bescherming en beleving versterken elkaar hierbij.

I Tijdens de ochtendwandeling bij de Boschplaatexpeditie waren kinderen getuige van een prachtige zonsopkomst.

Boschplaatexpeditie 2014

In september hebben alle Terschellinger kinderen van de groepen 5 tot en met 8 weer een nacht op de Boschplaat gekampeerd. De eerste keer dat we deze Boschplaatexpeditie organiseerden was in 2010 ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan van Staatsbosbeheer op het eiland. Dit werd zo goed ontvangen dat we toen al het voornemen hebben uitgesproken dit iedere vier jaar te herhalen. In de toekomst hebben dan alle kinderen van het eiland één keer een dag en een nacht op de Boschplaat doorgebracht. Dit jaar is de expeditie, die onder andere bestond uit een educatief vertelprogramma over de Terschellinger cultuur en natuur, samen met de basisscholen opgezet. Bij de uitvoering hebben we veel hulp gekregen van vrijwilligers en bedrijven op het eiland. Samen hebben we er zo voor gezorgd dat ruim 200 kinderen een onvergetelijke dag en nacht op de Boschplaat hebben meegemaakt.

| De eierapper, gespeeld door Hjalles Mier, vertelt over het rapen van meeuweneieren.

| Mindervalidenpad op Seinpaalduin

Inrichting Seinpaalduin en Kaapsduin Mindervaliden, maar ook mensen met bijvoorbeeld een kinderwagen, kunnen sinds eind dit jaar genieten van het uitzicht vanaf het Kaapsduin bij West-Terschelling. Staatsbosbeheer heeft hier in nauwe samenwerking met de Gemeente Terschelling en omwonenden een mindervalidenpad aangelegd. Dit betonpad heeft een helling van slechts 5% waardoor het omhoog rijden een stuk gemakkelijker gaat. De oude trap en delen van het oude pad zijn komen te vervallen. De aanleg van het pad is onderdeel van een groter project om de omgeving van het Seinpaalduin en de Zwarteweg aantrekkelijker te maken. Zo zijn langs de Zwarteweg nieuwe parkeerplaatsen aangelegd om parkeerproblemen op te lossen. De plannen voor de herinrichting zijn door Staatsbosbeheer samen met de omwonenden en de Gemeente Terschelling vormgegeven. De Gemeente Terschelling heeft hierbij de herinrichting van de Zwarteweg

onder haar hoede genomen. Het gehele project is betaald door Staatsbosbeheer en de Gemeente Terschelling met een bijdrage van de Provincie Fryslân.

Kaboutertochten een succes

Je ziet ze bijna niet, maar toch zijn ze er. Daarom heeft één van onze vrijwilligers een speciale kabouterwandelroute gemaakt die kinderen aan de hand van een opdrachtbeschrijving met hun ouders kunnen lopen. De beschrijvingen zijn op steeds meer plekken op het eiland te koop en ze zijn erg populair. Deze zomer zijn er een paar honderd van verkocht. De route is te vinden in het Hoornerbos.

| Markering van de kabouterroute.

Kanotochten naar de zeehonden

In navolging van de samenwerking met de Strandbus, hebben we in 2014 spannende kano-excursies naar de zeehonden georganiseerd. Samen met evenementenbureau MooiWeer bieden we zo de actieve eilandbezoeker en -bewoner een bijzondere belevenis die nieuw is voor Terschelling en zelfs voor Nederland. Zeehonden zijn erg nieuwsgierig en zwemmen zelfs tussen de kano's door, hierdoor staan we soms echt oog in oog met de dieren. Uiteraard houden we ruime afstand tot de banken waarop de dieren liggen te rusten. De reacties van deelnemers zijn stevast enthousiast en ook vanuit de eilander politiek kregen we positieve reacties; "Complimenten voor de samenwerkingen die jullie aangaan met eilander ondernemers. Een verbreding van het toeristisch product." aldus een raadslid.

Waddenzeeschool

In samenwerking met de Waddenvereniging, Ecomare en de andere informatiecentra op de Waddeneilanden werken we aan educatieve lesprogramma's over het wad en de eilanden. Dit jaar zijn twee programma's gereed gekomen voor Terschelling. Eén daarvan gaat over de Noordsvaarder waarbij kinderen de vorming van het landschap onderzoeken, van kale zandplaat

via zeekraalvelden naar jonge duintjes en hoge duinen. Het andere is gericht op het wad. Hierbij is het de bedoeling dat de Waddenvereniging de gidsen van Staatsbosbeheer gaat trainen.

Wist u dat...

- camping Appelhof gratis de tenten voor de Boschplaatexpeditie heeft geleverd en Camping Terpstra de bankjes en tafels?
- de locatie voor "Wadland" door Slem! en Oerol op aangeven van Staatsbosbeheer is bepaald?

I Tijdens de Grote 5 kanotocht komen de zeehonden erg dichtbij.

I Wadland op de Noordsvaarder.

Financiering Staatsbosbeheer

Het Rijk heeft de verantwoordelijkheid van het natuurbeheer overgedragen aan de provincies. Voor Staatsbosbeheer heeft dat tot gevolg gehad dat vanaf 2014 het natuurbeheer op Terschelling gefinancierd wordt middels de Subsidieregeling Natuur en Landschap die de provincie Fryslân heeft toegekend. In deze decentralisatie is geen aandacht besteed aan de financiering van recreatieve voorzieningen in natuurgebieden. Aangezien de natuurgebieden op de waddeneilanden in de loop van jaren ingericht zijn met een uitgebreid pakket aan voorzieningen (wandel- en fietspaden, ruiterroutes, picknickvoorzieningen, informatiepanelen en uitkijkpunten) ligt daar een uitdaging om in samenspraak met overheden en organisaties te zoeken naar nieuwe financieringsarrangementen, om deze belangrijke voorzieningen voor natuurbeleving in stand te kunnen houden.

Onderhoud schelpenpaden

Jaarlijks besteden we op Terschelling zo'n twee weken aan het onderhouden van de schelpenfietspaden. Hierbij vullen we de gaten op die in de winter zijn ontstaan. Daarnaast vernieuwen we ieder jaar ook een stuk schelpenpad. Dit voorjaar zijn de fietspaden op de Boschplaat en door het Donkere bos van een nieuwe laag voorzien. Het wordt echter steeds lastiger en duurder om geschikte schelpen te vinden. Daarom onderzoeken we alternatieven, bijvoorbeeld paden van beton. Hiervan hebben we al eens een stuk aangelegd bij het Sterneplak. Dit stuk is onderhoudsarm en fietst goed.

I Schelpenpaden zijn steeds lastiger te onderhouden.

Natuur benutten

Goed weer zorgt voor meer bezoekers op Terschelling. Ook wij merken dat dit jaar in het bos en de duinen, maar ook op onze drie Natuurkampeerterreinen.

Deze terreinen zijn, naast de verkoop van bijvoorbeeld hout, belangrijke inkomstenbronnen van Staatsbosbeheer op Terschelling. Samen met eilander ondernemers zoeken we de laatste tijd naar mogelijkheden om op een verantwoorde manier geld te verdienen aan de natuur. Dit geld kan dan weer besteed worden aan het onderhouden van wegen en paden. We gaan bij alles bewust de samenwerking met ondernemers aan om zo een aanvulling te kunnen bieden aan het bestaande toeristisch product. Een zo groot mogelijke winst is voor ons geen doel.

Herontwikkeling omgeving zwembad en sportveld West

We werken met verschillende ondernemers aan een nieuw inrichtingsplan voor de omgeving van het zwembad en het sportveld bij West-Terschelling. Uiteindelijk zullen hier Huifkarbedrijf Noordsvaarderij, Ieders Plak (voormalig Okidoki) en een klimbos van outdoorbedrijf Sportevents Terschelling een plek krijgen. In dit plan zit ook een nieuwe ontsluiting voor autoverkeer van ons groepeerterrein via het zwembad. Dit om de Longway te ontzien en auto's en fietsers in de zomer van elkaar te scheiden. De exploitatie van Ieders Plak, centrum voor mind en body, heeft een impuls gekregen door het afsluiten van een nieuwe erfpachtovereenkomst met de nieuwe eigenaren. In overleg met de gemeente Terschelling, die voorheen de grond in onderpacht uitgaf, is met hen besloten om het nieuwe pachtcontract rechtstreeks met Staatsbosbeheer af te sluiten. Sportevents Terschelling heeft voor het inrichten van een Klimbos een huurovereenkomst met ons afgesloten voor het betreffende bosperceel. Om het ontwikkelingsplan gerealiseerd te krijgen is een bestemmingsplanwijziging nodig.

Paintball

Langs de Badweg naar West aan Zee zijn dit jaar door twee ondernemers tijdelijke paintballbanen ingericht. Beide banen zijn in het najaar opgeruimd zodat buiten het seizoen amper nog sporen terug te vinden zijn, de verballetjes die zijn gebruikt zijn biologisch afbreekbaar. 2014 was een proefjaar waarbij we goed hebben gekeken naar de invloed die paintball heeft op het omliggende bos en hoe het samengaat met andere recreanten in de omgeving. Deze winter gebruiken we voor een uitgebreide evaluatie met beide ondernemers, de gemeente en andere betrokkenen om te kijken hoe we hier in 2015 mee verder gaan.

| Ondernemer Mireille Wiegman voor 'Iedersplak'.

Kampeerterrinen

Staatsbosbeheer is op Terschelling beheerder van drie Natuurkampeerterrinen en een groepeerterrein. Landelijk behoren deze tot de best lopende campings van Staatsbosbeheer met voor dit jaar in totaal zo'n 45.000 overnachtingen. De periode tijdens Oerol is inmiddels verantwoordelijk voor een belangrijk deel van de overnachtingen. De afgelopen jaren hebben we de voorzieningen op het Natuurkampeerterrin bij West Terschelling uitgebreid, onder andere met een vuurplaats en stroomplaat. De komende tijd hopen we plannen voor een nieuw toiletgebouw op deze camping te kunnen realiseren.

Uitbreiding verkoop merchandise

Wie het kleine niet eert, is het grote niet weerd. Daarom hebben we de verkoop van onze merchandise op het eiland verder uitgebreid. Onder andere bij de VVV zijn verschillende producten te koop, variërend

| De vuurhut op Natuurkampeerterrin West-Terschelling.

van wandelgidsen tot picknickleden en thermosflessen. Hierbij kiezen we steeds voor producten die bij Staatsbosbeheer passen en die direct te gebruiken zijn op het eiland. Bijzonder zijn de ansichtkaarten die we in samenwerking met Oerol hebben laten maken. Deze biokaarten zijn gemaakt van planten die op Terschelling zijn verzameld, bijvoorbeeld gemaaid heide en gras. Zelfs de beruchte Amerikaanse vogelkers kan hiervoor gebruikt worden.

Bankjes adopteren

Steeds vaker krijgt Staatsbosbeheer de vraag of het mogelijk is om op aanvraag ergens een bankje te laten plaatsen, bijvoorbeeld ter gelegenheid van een huwelijk of verjaardag of als herinneringsbank bij een overlijden. We willen hier graag aan meewerken, maar ook voorkomen dat er willekeurig in het duingebied overal bankjes komen te staan. Ook omdat deze onderhoud met zich meebrengen. Daarom bieden

we geïnteresseerden de mogelijkheid om een bankje op een bestaande locatie te adopteren voor een vast bedrag. Van dit geld betalen we het onderhoud voor de volgende jaren. Op de rugleuning kan op verzoek een metalen plaatje geplaatst worden met daarop een passende tekst.

| Biokaarten gemaakt van materiaal van het eiland, 100% Terschelling.

| 'De ideale tuin' wordt verhuurd aan drie eilanders.

De ideale tuin

Rondom West-Terschelling liggen in het duingebied zo'n 100 tuintjes die door eilanders veelal gebruikt worden als moestuin. Het project 'De ideale tuin' is opgestart door Staatsbosbeheer naar aanleiding van diverse verzoeken en vragen door huurders over onder andere tuingebruik en -inrichting. Daarnaast constateerden we dat er zo hier en daar een verrommelde situatie was ontstaan die niet past in het duingebied. Studenten van het Groenhorst college uit Emmeloord en de STOAS hogeschool Wageningen hebben samen met tuinhuurders een plan gemaakt voor de 'Ideale tuin'. Uiteindelijk zijn in juni drie verschillende voorbeeldtuinen gepresenteerd; een sierlijke tuin, een traditionele tuin en een extra

duurzame tuin. De tuinen zijn onder andere voorzien van een ree- en konijnwerende omheining en een houten schuurtje met zonnepaneel voor de aandrijving van bijvoorbeeld een pomp. Het beheer is in handen van drie eilanders. Binnenkort geven we ook andere tuinhuurders de mogelijkheid om hun tuinen in te richten, gebruikmakend van de ideeën uit de 'Ideale tuin'. Bestaande vervallen hokjes en hekwerken kunnen we dan saneren. Hierdoor krijgt het tuintjesgebied een beter landschappelijk aanzien, terwijl de charme van de diverse karakters van de tuintjes behouden blijft.

| De aanleg van de tuinen door studenten en aannemers.

Wist u dat...

- de Scouting en de Buren van Lies gratis gebruik maken van de Natuurschuur in Lies?
- we het gemaaid gras van de duingraslanden verkopen aan boerenbedrijven op het eiland?

Volg ook:

Boswachter Remi Hougee @Remiboswachter

Boswachter Hessel Hek @Bosw8erHessel

Boswachter Jan Ellens @SildeBoswachter

Boswachter Joeri Lamers @JoeriLamers

Vogelwachters Boschplaat @de_boschplaat

Staatsbosbeheer Wadden:
www.facebook.com/staatsbosbeheerwadden

Weblog Staatsbosbeheer Terschelling:
staatsbosbeheerterchelling.wordpress.com

www.staatsbosbeheer.nl

Staatsbosbeheer

Longway 28
8881 CM West Terschelling
0562 442116

© Staatsbosbeheer | december 2014

Tekst: Staatsbosbeheer

| Fotografie: Staatsbosbeheer, Jelte Arntzen, André Brink, Jan Bunnik, Jan Ellens, Remi Hougee, Silvester Kok, Joeri Lamers, Gerrit Bart Volgers, Rob de Wind, Anne Gerben Zorgdrager, Freek Zwart.

Vormgeving: Studio Eke van Mansvelt **bn**

Staatsbosbeheer Terschelling

Longway 28 | 8881 CM West -Terschelling

T 0562 442116

www.staatsbosbeheer.nl